

ІСТОРІЯ СТИЛІВ УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ

Викладач: кандидат філологічних наук, доцент Сабліна Світлана Володимирівна

Кафедра: кафедра української мови, II корпус, ауд. 237

E-mail: sablina_sv@meta.ua

Телефон: (061) 289-12-88

Інші засоби зв'язку: Moodle (форум курсу, приватні повідомлення);

Facebook Messenger: <https://moodle.znu.edu.ua/course/view.php?id=9948>

Освітня програма, рівень вищої освіти:		Філологія (Українська мова і література) Магістр					
Статус дисципліни:		Нормативна					
Кредити ECTS	5	Навч. рік:	2020-21	Рік навчання	1	Тижні	10
Кількість годин	150	Кількість змістових модулів	8	Лекційні заняття – 20 Практичні заняття – 20 Самостійна робота – 110			
Вид контролю:		Залік					
Посилання на курс в Moodle			https://moodle.znu.edu.ua/course/view.php?id=9948				
Консультації: особисті – вівторок, четвер, з 11:00 до 13:00, II корпус, ауд. 237; або за домовленістю чи ел. поштою.							

ОПИС КУРСУ

Метою викладання навчальної дисципліни «Історія стилів української мови» є вивчення відомостей про формування, розвиток і збагачення стилів української мови в руслі історичних та суспільно-політичних процесів, контактування з іншими мовами; з'ясування особливостей діяхронного розвитку стилістичної системи української літературної мови.

ОЧІКУВАНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ

У разі успішного завершення курсу студент зможє:

- аналізувати пам'ятки церковно-релігійного та світського змісту ХІ-ХХІст., з'ясовувати стилістичну й жанрову специфіку цих творів;
- виявляти стилетвірні риси пам'яток писемності;

- встановлювати за мовностилістичними особливостями історичну специфіку жанру чи стилю, оцінюючи внесок окремих персоналій в історію його розвитку;
- зіставляючи мовні факти, давати оцінку тим суспільним і мовним фактам, які сприяли або гальмували розвиток стильових форм українській мови;
- диференціювати літературне/нелітературне у проєкції на різнорівневі мовні одиниці у конкретному мовному стилі.

ОСНОВНІ НАВЧАЛЬНІ РЕСУРСИ

Презентації лекцій, плани практичних занять, методичні рекомендації до виконання індивідуальних завдань розміщені на платформі Moodle: <https://moodle.znu.edu.ua/course/view.php?id=1080>

КОНТРОЛЬНІ ЗАХОДИ

Поточні контрольні заходи (тах 60 балів):

Поточний контроль передбачає такі **теоретичні** завдання:

- усний контроль у вигляді індивідуального та фронтального опитування;
- Короткі тести/контрольні роботи за пройденим матеріалом.

Поточний контроль передбачає такі **практичні** завдання:

- письмовий контроль у вигляді модульних робіт, самостійних письмових робіт;
- виконання індивідуальних та аудиторних завдань;
- поточного тестування.

Критерії оцінювання контрольних заходів.

1. Тестування та лінгвістичний аналіз наукового джерела за Розділом 1 оцінюється 6 балами (3 бали за формулювання ключових визначень і 3 бали – за аналіз лінгвістичної розвідки). Самостійна робота за Розділом 2 оцінюється 6 балами.

2. Залік за Розділами № 1 № 2 передбачає проведення підсумкового тесту – 20 балів (кожна правильна відповідь тесту оцінюється 0,5 балами) та мовних розборів – 20 балів. Разом – 40 балів.

ЗАПОРІЗЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ФІЛОЛОГІЧНИЙ ФАКУЛЬТЕТ
Силабус навчальної дисципліни
ІСТОРІЯ СТИЛІВ УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ

Контрольний захід		Термін виконання	% від загальної оцінки
Поточний контроль (max 60%)			
<i>Змістовий модуль 1</i>	<i>Вид теоретичного завдання: опитування</i>	тиждень 1	5%
	<i>Групова робота на практичному: виконання практичних завдань на занятті, індивідуальні письмові завдання, розпізнавання й аналіз пам'яток</i>	тиждень 2	5%
<i>Змістовий модуль 2</i>	<i>Вид теоретичного завдання: тестування</i>	тиждень 3	3%
	<i>Вид практичного завдання: виконання практичного завдання за матеріалом теми 2. Індивідуальні письмові завдання, розпізнавання й аналіз пам'яток</i>	тиждень 4	5%
<i>Змістовий модуль 3</i>	<i>Вид теоретичного завдання: опитування</i>	тиждень 5	5%
	<i>Вид практичного завдання: виконання практичних завдань на занятті. Індивідуальні письмові завдання, розпізнавання й аналіз пам'яток</i>		5%
<i>Змістовий модуль 4</i>	<i>Вид теоретичного завдання: опитування</i>	тиждень 6	4%
	<i>Вид практичного завдання: виконання практичних завдань на занятті, розпізнавання й аналіз пам'яток</i>		5%
<i>Змістовий модуль 5</i>	<i>Вид теоретичного завдання: опитування й тестування.</i>	Тиждень 7	5%
	<i>Вид практичного завдання: виконання практичного завдання за матеріалом теми 4-5</i>		
<i>Змістовий модуль 6</i>	<i>Вид теоретичного завдання: опитування</i>	Тиждень 8	4%
	<i>Вид практичного завдання: виконання практичних завдань на занятті, індивідуальні письмові</i>		

ЗАПОРІЗЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ФІЛОЛОГІЧНИЙ ФАКУЛЬТЕТ
Силабус навчальної дисципліни
ІСТОРІЯ СТИЛІВ УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ

	завдання.		
Змістовий модуль 7	Вид теоретичного завдання: опитування	тиждень 9	5%
	Вид практичного завдання: виконання практичних завдань на занятті. Індивідуальні письмові завдання, розпізнавання й аналіз пам'яток		
Змістовий модуль 8	Вид теоретичного завдання: опитування	Тиждень 10	5%
	Вид практичного завдання: Студентський лекторій		
Підсумковий контроль (max 40%)	Вид практичного завдання: виконання практичних завдань на занятті, індивідуальні письмові завдання.		
Підсумкове теоретичне завдання: тести (в Google Формі) https://docs.google.com/forms/d/1TjA1wTsg-2Z0itRiPpC6sKBJFPymjfbr-U2ibABDB2c/edit Підсумкове практичне завдання: розпізнавання й аналіз пам'яток.	тиждень 11	20% 20%	
Разом			100%

Шкала оцінювання: національна та ECTS

За шкалою ECTS	За шкалою університету	За національною шкалою	
		Екзамен	Залік
A	90 – 100 (відмінно)	5 (відмінно)	Зараховано
B	85 – 89 (дуже добре)	4 (добре)	
C	75 – 84 (добре)		
D	70 – 74 (задовільно)	3 (задовільно)	
E	60 – 69 (достатньо)		

ЗАПОРІЗЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ФІЛОЛОГІЧНИЙ ФАКУЛЬТЕТ
Силабус навчальної дисципліни
ІСТОРІЯ СТИЛІВ УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ

FX	35 – 59 (незадовільно – з можливістю повторного складання)	2 (незадовільно)	Не зараховано
F	1 – 34 (незадовільно – з обов’язковим повторним курсом)		

РОЗКЛАД КУРСУ ЗА ТЕМАМИ І КОНТРОЛЬНІ ЗАВДАННЯ

Тиждень і вид заняття	Тема змістового модулю	Контрольний захід	Кількість балів
Змістовий модуль 1			
Тиждень 1 Лекція 1	Вступ до курсу «Історія стилів української мови».		
Практичне заняття 1	Вступ до курсу «Історія стилів української мови».	Розглянути й зіставити підходи до визначення стилів. Висновки записати. Скласти таблицю «Стилі й жанри української мови» за схемою.	7
Змістовий модуль 2			
Тиждень 2 Лекція 2	Культурно-стильова еволюція розмовного стилю.		
Практичне заняття	Культурно-стильова еволюція розмовного стилю.	Встановити комунікативно-стильові різновиди сучасного розмовного стилю. Визначити диференційні ознаки кожного з них, подати приклади. Встановити мовні ознаки сучасного усно-розмовного стилю.	7
Змістовий модуль 3			
Тиждень 3 Лекція 3	Становлення й розвиток ділового стилю.		
Практичне заняття 3	Становлення й розвиток ділового стилю.	Подати зразки підстилів офіційно-ділового стилю новоукраїнського періоду, встановити мовні (стилетвірні, лексичні, граматичні) особливості у віднайдених зразках. Визначити ознаки офіційно-ділового стилю. Виправити стилістичні, лексичні й	7

ЗАПОРІЗЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ФІЛОЛОГІЧНИЙ ФАКУЛЬТЕТ
Силабус навчальної дисципліни
ІСТОРІЯ СТИЛІВ УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ

		граматичні помилки (підкреслити й поруч вписати правильний варіант).	
Змістовий модуль 4			
Тиждень 4 Лекція 4	Специфіка розвитку наукового стилю української мови.		
Практичне заняття 4	Специфіка розвитку наукового стилю української мови.	Встановити риси наукового стилю за поданими контекстами (за його мовними (стилетвірними, лексичними, граматичними) особливостями. Назвати підстиль і жанр наукового стилю.	7
Змістовий модуль 5			
Тиждень 5-6 Лекція 5-6	Становлення функцій публіцистичного стилю		
Практичне заняття 5-6	Становлення функцій публіцистичного стилю	Визначити ознаки публіцистичного стилю. Виправити стилістичні, лексичні й граматичні помилки (підкреслити й поруч вписати правильний варіант).	7
Змістовий модуль 6			
Тиждень 7 Лекція 7	Ритуальна функція мови та її реалізація в конфесійному стилі староукраїнської мови.		
Практичне заняття 7	Ритуальна функція мови та її реалізація в конфесійному стилі староукраїнської мови.	Встановити підстиль конфесійного стилю, вирізнити його ознаки (лексичні, стилістичні, синтаксичні) в кожному уривку. Письмово опишіть (самостійно або за допомогою джерел) один і той же предмет (наприклад, хрест), особу (отець, син) або поняття (любов, зрада) в усіх стилях сучасної української мови (див. поданий далі зразок). Коротко схарактеризуйте основні мовні особливості текстів кожного стилю.	7
Змістовий модуль 7			

ЗАПОРІЗЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ФІЛОЛОГІЧНИЙ ФАКУЛЬТЕТ
Силабус навчальної дисципліни
ІСТОРІЯ СТИЛІВ УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ

Тиждень 8 Лекція 8	Естетична функція літературно-художнього стилю.		
Практичне заняття 8	Естетична функція літературно-художнього стилю..	Дібрати матеріал і створити лекцію на тему «Естетична функція літературно-художнього стилю» за таким приблизним планом: 1. Мова й головні ознаки художнього стилю староукраїнської доби. 2. Мовні засоби й особливості літературно-художнього стилю нової української мови. 3. Диференційні особливості сучасного художнього стилю та його підстилі.	10
Змістовий модуль 8			
Тиждень 9-10 Лекція 9-10	Специфіка розвитку й причини занепаду інших стилів української мови		
Практичне заняття 9-10	Специфіка розвитку й причини занепаду інших стилів української мови	Встановити риси того чи того історичного стилю за поданими контекстами (за його мовними (стилетвірними, лексичними, граматичними) особливостями. Назвати підстиль і жанр стилю.	8

ОСНОВНІ ДЖЕРЕЛА

Книги:

1. Русанівський В.М. Історія української літературної мови. -К.: АРтеК, 2000.- 387с.
2. Огієнко І. Історія української літературної мови.-К.: „Либідь”,1995.-283с.
3. Бабиць Н.Д. Практична стилістика і культура української мови: Навч. посібник. Львів: Світ, 2003. 432с.
4. Жанри і стилі в історії української літературної мови. Київ : Наукова думка, 1989. 284с.

5. Хрестоматія з історії української мови. Укладачі: Єрмоленко С.Я., Мойсієнко А.К. Київ : Наукова думка, 1995.
6. Конспект лекцій з історії української літературної мови ХІХ-початку ХХст. Частина І. Укладач: С.В.Сабліна. Запоріжжя: ЗНУ, 2005. 51с.

Додаткова

1. Арешенков Ю. Класифікація функціональних стилів і вивчення стилістики у вищій та середній школі. *Мовознавство*. 1993. № 1.
2. Арешенков Ю. “Стиль” як категоріальне поняття стилістичної науки // Науковий вісник Чернівецького університету. Вип. 117-118. Слов’янська філологія. Збірник наукових праць. Чернівці, 2001.
3. Виноградов В. Проблемы русской стилистики. Москва, 1981. 320 с.
4. Дзюбишина-Мельник Н. Ще один стиль української літературної мови // Культура слова. 1994. Вип. 45.
5. Єрмоленко С. Стилістика сучасної української літературної мови в контексті слов’янських стилістик. *Мовознавство*. 1998. № 2-3.
6. Ленець К. Епістолярний стиль. *Стиль і час. Хрестоматія* / Відп. ред. М. Пилинський. Київ : 1983.
7. Непийвода Н. Мова української науково-технічної літератури (функціонально-стилістичний аспект). К., 1997. 303 с.
8. Озерова Н. Взаимодействие функциональных стилей в русском и украинском языках. *Русский язык и литература в учебных заведениях*. 2000. №1.
9. Пономарів О.П. Стилістика сучасної української мови: Підручник. 3-тє вид., перероб. і доповн. Тернопіль: Навчальна книга – Богдан, 2000. 248с.
10. Муромцева О.Г. Розвиток лексики української мови вІІ пол.ХІХст.- на поч. ХХст. Харків, 1985.143с.

11. Німчук В.В. Староукраїнська лексикографія в зв'язках з російською та білоруською. Київ : Наукова думка, 1980. 303с.
12. Шевельов Ю. Українська мова в Іпол. ХХст.(1900-1941). Стан і статус. Чернівці, 1987. 295с.

Інформаційні ресурси

1. Повнотекстові версії праць І.Огієнка, Ю.Шевельова, В.Німчука та ін. Режим доступу: <http://litopys.org.ua/links/inmovozn.htm>
2. Русанівський В.М. Історія української літературної мови. Підручник. К.: АртЕк, 2001. Режим доступу: <http://izbornyk.org.ua/rusaniv/ru.htm>
3. ІванОгієнко (Митрополит Іларіон) Історія української літературної мови / Упоряд., авт. іст.-біогр. нарису та приміт. М. С. Тимошик. К.: Наша культура і наука, 2001. Режим доступу: <http://izbornyk.org.ua/ohukr/ohu>.
4. Історія української літературної мови / Упоряд., авт. іст.-біогр. нарису та приміт. М. С. Тимошик. К.: Наша культура і наука, 2001. Режим доступу: <http://izbornyk.org.ua/ohukr/ohu>.
5. Давньоукраїнські, староукраїнські пам'ятки та першоджерела на сайті <http://litopys.narod.ru/>

РЕГУЛЯЦІЯ І ПОЛІТИКИ КУРСУ¹

Відвідування занять. Регуляція пропусків.

Відвідування занять обов'язкове, оскільки курс має узагальнювальний характер й завершує цикл історіографічних дисциплін. Очікується, що і студенти в аудиторії виявлятимуть набути знання зі старослов'янської мови, вступу до мовознавства, історичної граматики української мови, історії української літератури, сучасної української літературної мови,

¹ Тут зазначається все, що важливо для курсу: наприклад, умови допуску до лабораторій, реактивів тощо. Викладач сам вирішує, що треба знати студенту для успішного проходження курсу!

української діалектології дисциплін. Будь ласка, беріть участь у обговоренні, навіть якщо соромитеся чи не впевнені у своїх знаннях!

Завдання мають бути виконанні перед заняттями. Пропуски можливі лише з поважної причини. Відпрацювання пропущених занять має бути регулярним за домовленістю з викладачем у години консультацій. Накопичення відпрацювань неприпустиме! За умови систематичних пропусків може бути застосована процедура повторного вивчення дисципліни (див. посилання на Положення у додатку до силабусу).

Політика академічної доброчесності

Кожний студент зобов'язаний дотримуватися принципів академічної доброчесності. Письмові завдання з використанням часткових або повнотекстових запозичень з інших робіт без зазначення авторства – це *плагіат*. Використання будь-якої інформації (текст, фото, ілюстрації тощо) мають бути правильно процитовані з покликанням на автора! Якщо ви не впевнені, що таке плагіат, фабрикація, фальсифікація, порадьтеся з викладачем. До студентів, у роботах яких буде виявлено списування, плагіат чи інші прояви недоброчесної поведінки можуть бути застосовані різні дисциплінарні заходи (див. посилання на Кодекс академічної доброчесності ЗНУ в додатку до силабусу).

Використання комп'ютерів/телефонів на занятті

Будь ласка, вимкніть на беззвучний режим свої мобільні телефони та не користуйтеся ними під час занять. Мобільні телефони відволікають викладача та ваших колег. Під час занять заборонено надсилання текстових повідомлень, прослуховування музики, перевірка електронної пошти, соціальних мереж тощо. Електронні пристрої можна використовувати лише за умови виробничої необхідності в них (за погодженням з викладачем).

Комунікація

Очікується, що студенти перевірятимуть свою електронну пошту і сторінку дисципліни в Moodle та реагуватимуть своєчасно. Всі робочі оголошення можуть надсилатися через старосту, на електронну пошту та розміщуватимуться в Moodle. Будь ласка, перевіряйте повідомлення вчасно. Ел. пошта має бути підписана справжнім ім'ям і прізвищем. Адреси типу user123@gmail.com не приймаються!

ДОДАТОК ДО СИЛАБУСУ ЗНУ – 2020-2021 рр.

ГРАФІК НАВЧАЛЬНОГО ПРОЦЕСУ 2020-2021 н. р. (посилання на сторінку сайту ЗНУ)

АКАДЕМІЧНА ДОБРОЧЕСНІСТЬ. Студенти і викладачі Запорізького національного університету несуть персональну відповідальність за дотримання принципів академічної доброчесності, затверджених *Кодексом академічної доброчесності ЗНУ*: <https://tinyurl.com/ya6yk4ad>. Декларація академічної доброчесності здобувача вищої освіти (додається в обов'язковому порядку до письмових

ЗАПОРІЗЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ФІЛОЛОГІЧНИЙ ФАКУЛЬТЕТ
Силабус навчальної дисципліни
ІСТОРІЯ СТИЛІВ УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ

кваліфікаційних робіт, виконаних здобувачем, та засвідчується особистим підписом):
<https://tinyurl.com/y6wzzlu3>.

НАВЧАЛЬНИЙ ПРОЦЕС ТА ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЯКОСТІ ОСВІТИ. Перевірка набутих студентами знань, навичок та вмінь (атестації, заліки, іспити та інші форми контролю) є невід'ємною складовою системи забезпечення якості освіти і проводиться відповідно до *Положення про організацію та методику проведення поточного та підсумкового семестрового контролю навчання студентів ЗНУ*:
<https://tinyurl.com/y9tve4lk>.

ПОВТОРНЕ ВИВЧЕННЯ ДИСЦИПЛІН, ВІДРАХУВАННЯ. Наявність академічної заборгованості до 6 навчальних дисциплін (в тому числі проходження практики чи виконання курсової роботи) за результатами однієї екзаменаційної сесії є підставою для надання студенту права на повторне вивчення зазначених навчальних дисциплін. Порядок повторного вивчення визначається *Положенням про порядок повторного вивчення навчальних дисциплін та повторного навчання у ЗНУ*:
<https://tinyurl.com/y9pkmmp5>. Підстави та процедури відрахування студентів, у тому числі за невиконання навчального плану, регламентуються *Положенням про порядок переведення, відрахування та поновлення студентів у ЗНУ*: <https://tinyurl.com/ycds57la>.

НЕФОРМАЛЬНА ОСВІТА. Порядок зарахування результатів навчання, підтверджених сертифікатами, свідоцтвами, іншими документами, здобутими поза основним місцем навчання, регулюється *Положенням про порядок визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті*:
<https://tinyurl.com/y8gbt4xs>.

ВИРІШЕННЯ КОНФЛІКТІВ. Порядок і процедури врегулювання конфліктів, пов'язаних із корупційними діями, зіткненням інтересів, різними формами дискримінації, сексуальними домаганнями, міжособистісними стосунками та іншими ситуаціями, що можуть виникнути під час навчання, регламентуються *Положенням про порядок і процедури вирішення конфліктних ситуацій у ЗНУ*: <https://tinyurl.com/ycyfw9v>. Конфліктні ситуації, що виникають у сфері стипендіального забезпечення здобувачів вищої освіти, вирішуються стипендіальними комісіями факультетів, коледжів та університету в межах їх повноважень, відповідно до: *Положення про порядок призначення і виплати академічних стипендій у ЗНУ*: <https://tinyurl.com/yd6bq6p9>; *Положення про призначення та виплату соціальних стипендій у ЗНУ*: <https://tinyurl.com/y9r5dpwh>.

ПСИХОЛОГІЧНА ДОПОМОГА. Телефон довіри практичного психолога (061)228-15-84 (щоденно з 9 до 21).

ЗАПОБІГАННЯ КОРУПЦІЇ. Уповноважена особа з питань запобігання та виявлення корупції (Воронков В. В., 1 корп., 29 каб., тел. +38 (061) 289-14-18).

РІВНІ МОЖЛИВОСТІ ТА ІНКЛЮЗИВНЕ ОСВІТНЄ СЕРЕДОВИЩЕ. Центральні входи усіх навчальних корпусів ЗНУ обладнані пандусами для забезпечення доступу осіб з інвалідністю та інших маломобільних груп населення. Допомога для здійснення входу у разі потреби надається черговими охоронцями навчальних корпусів. Якщо вам потрібна спеціалізована допомога, будь-ласка, зателефонуйте (061) 228-75-11 (начальник охорони). Порядок супроводу (надання допомоги) осіб з інвалідністю та інших маломобільних груп населення у ЗНУ: <https://tinyurl.com/ydhcsagx>.

РЕСУРСИ ДЛЯ НАВЧАННЯ. Наукова бібліотека: <http://library.znu.edu.ua>. Графік роботи абонементів: понеділок – п'ятниця з 08.00 до 17.00; субота з 09.00 до 15.00.

ЕЛЕКТРОННЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ НАВЧАННЯ (MOODLE): <https://moodle.znu.edu.ua>

Якщо забули пароль/логін, направте листа з темою «Забув пароль/логін» за адресами:

- для студентів ЗНУ - moodle.znu@gmail.com, Савченко Тетяна Володимирівна
- для студентів Інженерного інституту ЗНУ - alexvas54@gmail.com, Василенко Олексій Володимирович

У листі вкажіть: прізвище, ім'я, по-батькові українською мовою; шифр групи; електронну адресу.

Якщо ви вказували електронну адресу в профілі системи Moodle ЗНУ, то використовуйте посилання для відновлення паролю <https://moodle.znu.edu.ua/mod/page/view.php?id=133015>.

Центр інтенсивного вивчення іноземних мов: <http://sites.znu.edu.ua/child-advance/>

Центр німецької мови, партнер Гете-інституту: <https://www.znu.edu.ua/ukr/edu/ocznu/nim>

Школа Конфуція (вивчення китайської мови): <http://sites.znu.edu.ua/confucius>

ЗАПОРІЗЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ФІЛОЛОГІЧНИЙ ФАКУЛЬТЕТ
Силабус навчальної дисципліни
ІСТОРІЯ СТИЛІВ УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ

